

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/124/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212212696
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7212212696.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zast. SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: D. T., T. P., V. XXXX/XX, zast. advokátom JUDr. Richardom Kovalčíkom, Advokátska kancelária Košice, Rázusova 1, o 912,83 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II, č.k. 29C/202/2012-92 z 5.11.2012 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom zamietol žalobu o zaplatenie 912,83 € s prísl.. Žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalobcu, ako prevádzkovateľ a žalovaný, ako užívateľ, 19.5.2005 uzavreli zmluvu o pripojení a dodatok k nej dňa 19.5.2005 a 1.12.2006, v zmysle ktorej právny predchodca žalobcu aktivoval žalovanému SIM kartu s telefónnym číslom dňom 19.5.2005. Žalovaný sa zaviazal využívať služby poskytované v programe služieb 55 viac vo verejnej telefónnej sieti GSM, podľa bodu 1 písm. b/ dodatku k zmluve, právny predchodca žalobcu predal žalovanému mobilný telefón typ Motorola V 3, mobilný telefón Sony Ericsson K 508o za maximálnu kúpnu cenu 1,-Sk. Dňa 11.10.2006 a 7.6.2007 uzavreli dve zmluvy o pripojení - služba rýchly internet, na základe ktorých sa právny predchodca žalobcu zaviazal zriadiť žalovanému prístup k elektronickej komunikačnej sieti a žalovaný sa zaviazal riadne a včas platiť žalobcovi cenu služieb špecifikovaných v zmluve o pripojení a dodržať svoje povinnosti v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami poskytovania verejnej elektronickej mobilnej dátovej služby rýchly internet spoločnosti T - Mobile a platným cenníkom. Faktúrou z 22.5.2009 žalobca vyúčtoval žalovanému za obdobie od 22.4.2009 do 21.5.2009 zmluvnú pokutu vo výške 912,83 € s termínom splatnosti do 11.6.2009. Predmetná pohľadávka bola postúpená zmluvou o postúpení pohľadávky zo 7.12.2011 žalobcovi.

Citoval ustanovenia § 43 ods. 1,2 zák. č. 610/2003 Z.z., § 52 ods. 1,2,3 OZ, § 53 ods. 1,3,4 OZ, § 54 ods. 1,2 OZ, § 544 ods. 1,2 OZ, § 588 OZ, § 589 OZ, § 612 OZ, § 262 ods. 1,3 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 3 zák.č. 634/1992 Zb., § 2 ods. 1 zák.č. 634/1992 Zb., § 12 ods. 1 cit. zák. a na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že predmetný vzťah je potrebné posudzovať podľa zák.č. 610/2003 Zb. o elektronickej komunikácii a podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách upravených v ustanovení § 52 a nasl. OZ a § 88 a nasl. OZ a zák.č. 634/1992 Zb.. Vychádzajúc zo záveru, že predmetom konania je iba zaplatenie zmluvnej pokuty, pričom právny predchodca žalobcu zmluvnou pokutou zabezpečoval v zmluve o pripojení služby rýchly internet z 11.10.2006 poskytnutie modemu vo výške 10.000,-Sk v dodatku z 19.5.2005 vo výške 7.500,-Sk, poskytnutý mobilný telefón Sony Ericsson a z dodatku z 1.12.2006 zmluvnou pokutou vo výške 7.500,-Sk za poskytnutý mobilný telefón značky Zn Motorola V3. Žalobca sa odvolával aj na zmluvnú pokutu vo výške 10.000,-Sk na

základe zmluvy o pripojení - služba rýchly internet zo 7.6.2007, avšak v predmetnej zmluve zmluvná pokuta, ako to vyplýva z tabuľky 4, dohodnutá medzi účastníkmi nebola. Nárok na zmluvnú pokutu teda vo výške 10.000,-Sk, ako to vyplýva z jeho písomného podania zo 14.8.2012, na základe tejto zmluvy je nedôvodný. Vychádzajúc z hodnoty mobilných telefónov a výšky zmluvnej pokuty konštatoval, že hodnota mobilného telefónu a zmluvnej pokuty predstavuje neprimerané zvýhodnenie žalobcu na úrok žalovaného. Vychádzajúc z obsahu zmluvných podmienok týkajúcich sa zmluvnej pokuty uviedol, že právny predchodca žalobcu žiada od spotrebiteľov zaplatiť zmluvnú pokutu vždy v rovnakej nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas im zostáva do naplnenia doby viazanosti, teda hrozí situácia, že rovnakú zmluvnú pokutu zaplatí účastník - spotrebiteľ, ktorý od začiatku neplní povinnosti zo zmlúv, ako spotrebiteľ, ktorý zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov a do omeškania sa dostane iba pre jeden mesačný poplatok. Ide o podmienky štandardné, uvedené vo formulárových zmluvách, nie sú medzi účastníkmi konania osobitne vyjednané, pretože takéto zmluvné podmienky poškodzujú spotrebiteľa, pretože vytvárajú nerovnomerné postavenie medzi účastníkmi zmluvy. Citoval Smernicu Rady 93/13/EHS z 5.4.2003, poukazoval na rozhodnutia Súdneho dvora v súvislosti s článkom 6 ods. 1 Smernice, poukazoval na rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C-240/98 a C 244/98, všeobecne konštatoval, na čom je založený systém ochrany uvedenou smernicou. Vychádzajúc z týchto skutočností podmienky týkajúce sa zmluvnej pokuty považoval za neprijateľné, a teda neplatné.

Vzhľadom na to, že žalobca počas konania pre prípad, pokiaľ by nebol uznaný jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty žiadal priznať žalovanú čiastku titulom náhrady škody, zaoberal sa dôvodnosťou uplatneného nároku aj z tohto hľadiska. Dospel k záveru, že žalobca vo svojom stanovisku neuviedol také skutkové okolnosti, ktoré by súd mohol podriaďiť pod ust. § 420 OZ, poukazoval na to, že žalobca sa sám v rámci svojej obchodnej politiky rozhodol pre odpredaj mobilného telefónu a modemu za konečnú cenu v prospech žalovaného vo výške 1,-Sk. Konštatoval, že zo strany žalobcu nebolo preukázané, že došlo ku škode, t.zn., že by pre nesplnenie doby viazanosti zo strany žalovaného to bolo viazané na povinnosť doplatiť cenu zariadenia. Nebola preukázaná škoda, a teda vlastne nákupná cena týchto zariadení právnym predchodcom žalobcu, nie je preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nesplnením povinnosti a vznikom škody. Žalobca nepreukázal po akej dobe žalovaný prestal plniť svoje záväzky. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že prestal platiť za služby po uplynutí 22 mesiacov od uzavretia zmluvy, teda rozdiel medzi dobou viazanosti a reálnou dobou, ktorú užíval služby boli len 2 mesiace, na základe toho konštatoval, že v skutočnosti reálne cenu mobilného telefónu aj modemu žalovaný splatil, zostala len zanedbateľná suma, preto z tohto dôvodu nemôže obstať nárok žalobcu ani titulom náhrady skutočnej škody. Poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/91/2011, v ktorom bolo konštatované: "odvolací súd nevidí žiadny dôvod na vyvodenie konzekvencie z inej ako dohodnutej kúpnej ceny 1,-SK". Na základe týchto skutočností mal za to, že žalobcom uplatnený nárok neobstojí ani z titulu zmluvnej pokuty, ani z titulu náhrady škody.

O trovách konania rozhodol podľa §142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. a navrhol, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalovanému bude uložená povinnosť zaplatiť 912,83 € s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 912,83 € za obdobie od 12.6.2009 do zaplatenia. Uplatnil si trovy prvostupňového a odvolacieho konania. Poukázal na to, že otázku primeranosti zmluvnej pokuty je potrebné posudzovať v čase, kedy vznikal zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným, že výška zmluvnej pokuty je závislá od rizika, ktoré môže jeho právnomu predchodcovi vzniknúť v prípade, ak žalovaný načerpá všetky benefity a nebude plniť svoje povinnosti zo zmluvy. Nie je možné ju odstupňovať v závislosti od času, ktorý zostáva do konca doby viazanosti, pretože na začiatku doby viazanosti sa vracajú nepriame investície, k návratnosti priamych investícií, preto dochádza až neskôr. Ich návratnosť nie je priamo úmerná dĺžke doby, ktorou sú zmluvné strany viazané. K primeranosti zmluvnej pokuty poukazoval na právnu úpravu obsiahnutú v § 3a nar.vl. 87/1995 Z.z.. Poukazoval na to, že v žiadnom inom právnom predpise právneho poriadku SR sa nevymedzuje pojem „primeraná sankcia,“ ním uvádzanú právnu úpravu je možné aplikovať aj pre prípady poskytnutia mobilného zariadenia telekomunikačným operátorom. Zdôrazňoval, že v tomto prípade si neuplatňoval zmluvnú pokutu až v takej výške, ako by mu v prípade ust. § 3a nar.vl. umožňovala a to z tohto dôvodu, že sa domnieva, že nimi uplatňovaná zmluvná pokuta nemôže byť neprijateľná, pokiaľ samotný zákonodarca určil, že sankcia môže byť ešte vyššia. V danom prípade podľa neho nie je dôvod na

vylúčenie § 545a OZ, teda nemožnosti moderácie primerane vysokej zmluvnej pokuty, majú za to, že toto ustanovenie je iba špeciálnym ustanovením k § 53 ods. 4 písm. k/ OZ. K otázke značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán poukazoval na to, že je potrebné túto otázku posúdiť s ohľadom na povahu plnenia zo zmluvy, na všetky okolnosti v dobe uzavretia zmluvy a všetky ostatné podmienky spotrebiteľskej zmluvy. Poukázal na to, že z obsahu jeho odvolania vyplýva, že dojednania v zmluve nespôsobili značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto ani ustanovenie o zmluvnej pokute nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Poukazoval na judikatúru k otázke neprimeranosti zmluvnej pokuty, a to rozhodnutie NS ČR sp.zn. 28Cdo/575/2005, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co/39/20 U z 15.6.2011, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/125/2011. Mal za to, že názory uvedené v týchto rozhodnutiach sú správne a dojednanie zmluvnej pokuty i jej výšky ako tzv. zabezpečovacieho inštitútu sú v zmluvných vzťahoch je plne v súlade s právnym poriadkom a dobrými mravmi.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Domáhal sa náhrady trov odvolacieho konania, ktoré vyčíslil. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za správne, so žalobcom v odvolaní prezentovanými závermi sa nestotožnil, tieto v celom rozsahu ako neopodstatnené namietal. Mal za to, že žalobca v odvolaní neprezentoval žiadne právne relevantné skutočnosti a argumenty, ktoré by mohli privodiť zmenu rozhodnutia vo veci. Zdôrazňoval, že z listinných dôkazov predložených žalobcom nie je vonkoncom zrejmé za aké obdobie neuhradením akých služieb a v akej výške sa mal údajne dostať do omeškania s plnením svojich zmluvných povinností, či právnenému predchodcovi žalobcu vôbec vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Mal za to, že neunesol dôkazné bremeno a neunesol dôkazné bremeno ani v tom prípade, ak by jeho nárok bol uplatňovaný z titulu zodpovednosti za škodu. Navyše považoval za potrebné poukázať na podstatu inštitútu zmluvná pokuta, majú za to, že žalobcovi nie je zrejmý charakter tohto zabezpečujúceho inštitútu, teda, že zmluvná pokuta je zabezpečovací prostriedok plnenia zmluvných povinností, možno ju len viazať iba na prípad porušenia zmluvnej povinnosti, výška zmluvnej pokuty ba mala byť primeraná zmluvnej povinnosti, ktorá je zmluvnou pokutou zabezpečovaná, teda v tomto prípade ak mala byť zmluvnou pokutou zabezpečená povinnosť platiť právnenému predchodcovi žalobcu mesačné paušálne poplatky, výška zmluvnej pokuty sa mala odvíjať od výšky týchto poplatkov. Tvrdenia žalobcu, podľa ktorých výška zmluvnej pokuty je závislá od rizika, ktoré mohlo jeho právnenému predchodcovi vzniknúť, sú podľa neho neakceptovateľné aj z toho hľadiska, že zmluvná povinnosť platiť mesačné paušálne poplatky mala charakter opakujúceho sa plnenia, preto nemožno viazať výšku zmluvnej pokuty priamo na poskytnuté benefity, tak ako sa to snaží prezentovať žalobca. Poukazoval na to, že je potrebné mať na pamäti, že hodnota mobilného telefónu, resp. koncového zariadenia bola 1,-Sk, vrátane DPH. Samotnú skutočnosť, že bol mu predaný mobilný telefón, resp. modem na cenu, ktorá nezodpovedá skutočnej hodnote týchto zariadení, t.j. výrazne pod cenu, je výlučne rozhodnutím právneho predchodcu žalobcu, resp. výsledkom obchodnej politiky právneho predchodcu žalobcu ako profesionálneho mobilného operátora. Poukazoval na to, že v jednotlivých zmluvách, ani dodatkoch nie je žiadna zmienka o reálnej hodnote mobilného telefónu, resp. modemu. Namietal, že ust. § 3a nar.vl. č. 87/1995 Z.z. nemožno vonkoncom aplikovať priamo ani nepriamo, prostredníctvom prípadnej analógie, pre prípady poskytnutia mobilného zariadenia telekomunikačným operátorom, pretože toto ustanovenie sa týka situácie, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, avšak jemu zo strany právneho predchodcu žalobcu neboli poskytnuté žiadne peňažné prostriedky. Namietal, že právnenému predchodcovi žalobcu, ako zostaviteľovi textu jednotlivých zmlúv, nič nebránilo, aby výšku zmluvnej pokuty v zmluve upravil v závislosti od toho, koľko mesačných paušálnych poplatkov povinná zmluvná strana neuhradí, prípadne, aby primeraná zmluvná pokuta bola viazaná priamo na každý mesačný paušálny poplatok. Plne sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, ktorý považoval dojednanie o zmluvnej pokute za neprijateľné a teda neplatné aj z dôvodu, že vytvára nerovnomerné postavenie medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným ako zmluvnými stranami. Vychádzajúc z dikcie bodu 2 zmluvy o pripojení poukazoval na to, že rovnaká výška zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k zrušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo na konci doby viazanosti spôsobuje neprimeranosť sankciám a za následok jeho poškodenie ako spotrebiteľa. Zdôrazňoval, že ak si zmluvné strany dohodnú zmluvnú pokutu pre prípad odstúpenia od zmluvy, musí byť takáto dohoda neplatná, pretože neviaže zmluvnú pokutu na porušenie zmluvnej povinnosti, ale na výkon práva. Poukazoval na rozsudok NS SR sp.zn. 5Cdo/5/2000 Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/113/2010 a na ďalšie rozhodnutia Okresného súdu Prešov, Krajského súdu Prešov, Okresného súdu Svidník, Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorých spisové značky citoval. Poukazoval na ustálenú judikatúru Súdneho dvora

EÚ vo veciach C - 240/98 až C 244/98, C 168/05. Citujúc ustanovenie § 53 ods. 4 písm. k/ ods. 5 OZ k tvrdeniam týkajúcim sa moderačného práva zdôrazňoval, že výšku zmluvnej pokuty uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, nakoľko tomu bráni jej neplatnosť.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok je potrebné zrušiť v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p..

Rozsudok súdu prvého stupňa je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím došlo v konaní pred súdom k takej vade konania, na ktorú odvolací súd v zmysle ust. § 212 ods.3 O.s.p. prihliada z úradnej povinnosti, keďže mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia patrí medzi vady konania v zmysle ust. § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p., pretože takýmto postupom súdu je účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, konkrétne realizácia jeho procesného práva účinne sa brániť proti rozhodnutiu súdu. Táto vada konania je dôvodom zrušenia rozhodnutia podľa ust. § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p.

V zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáha a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odvolaním napadnutý rozsudok nemá všetky uvedené náležitosti, preto nemohol byť predmetom odvolacieho prieskumu.

Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, na základe akých skutkových zistení a na základe akých úvah dospel súd k záveru, že dohoda o zmluvnej pokute je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a o ktorú z neprijateľných podmienok v zmysle ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka ide, resp. či ide o inú, než v tomto zákonnom ustanovení príkladmo uvedenú neprijateľnú podmienku.

Súd v danej veci rozhodol citujúc jednotlivé zákonné ustanovenia zák.č. 610/2003 OZ, zák.č. 634/1992 Zb., uvádzal všeobecné úvahy týkajúcich sa zmluvnej pokuty, odkazoval na rozhodnutia ESD a systém ochrany vyplývajúci zo Smernice Rady 93/13/EHS, pričom z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je zrejmé z akých dôvodov považoval podmienky týkajúce sa zmluvnej pokuty v danom prípade za neprijateľné, teda aj neplatné. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je zrejmé, akými úvahami sa riadil pri rozhodovaní a pri závere, že žalobcom uplatnená zmluvná pokuta je nedôvodná. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je zrejmé ako sa vypořiadal so skutočnosťou, že žalobca nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzoval z viacerých zmlúv uzavretých medzi jeho právnym predchodcom a žalovaným.

V dôsledku absencie vyššie uvedených náležitostí z odôvodnenia rozsudku nemohol byť tento predmetom odvolacieho prieskumu.

Po vrátení veci bude úlohou súdu vo veci opätovne rozhodnúť, rozsudok náležite odôvodniť tak, aby mohol byť predmetom odvolacieho prieskumu.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.